

Orthen Orthen 79

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, O - 4532	Bouwjaar : 1870
Eigenaar : M.J. van Vught	Architect :
Huidige functie : woonhuis met bedrijfsruimte	Oorspr. functie : boerderij

Verbouwingen : XXd
Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 2, Kerkdorpen en noordelijk buitengebied, p. 73.

Beschrijving

Algemeen:

De vrijstaande kortgevelboerderij uit de late 19de eeuw, gesitueerd aan de oostzijde van de straat genaamd Orthen, heeft een rechthoekige grondslag en is met de kopgevel naar de straat gekeerd. Het pand omvat een begane grond en een zolderniveau onder een met Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak. Het voorste deel van het pand is onderkelderd en voorzien van twee kelderlichten in de rechterzijgevel. Tegen de linkerzijmuur is een latere, kleine aanbouw geplaatst onder een zadeldak met zeer flauwe dakhelling, gedekt met moderne Oud-Hollandse pannen. Deze aanbouw vormt waarschijnlijk een verbinding met de haaks op de boerderij geplaatste lange schuur. Dit rechthoekige, lang-gerekte bijgebouw bezit een met Muldenpannen gedekt zadeldak. Aan de linkerzijde is het erf afgesloten met een hoge tuinmuur. Naar verluidt zijn in het pand de oorspronkelijke balklaag en de oorspronkelijke standvink- en kapconstructie aanwezig.

Voorgevel:

De aan de straatzijde gelegen tuitgevel is in kruisverband met handvormstenen opgemetseld heeft een gecementeerde plint. Bij een laat 20ste-eeuwse verbouwing is het oorspronkelijke voegwerk vernieuwd en vervangen door Portlandcement. Dit vernieuwde voegwerk wordt nog over een smalle strook op de zijgevels voortgezet. De top van de gevel is thans met hout beschoten en de met een rollaag afgewerkte daklijn is voorzien van nieuwe dekstenen op de schouder- en tuitstukken.

De gevel is symmetrisch van opzet met een deur (jaren '20 / '30) in het midden en vensters aan weerszijden. De oorspronkelijke luiken zijn verdwenen en vervangen door spaanplaat; de oorspronkelijke luikwervels zijn nog aanwezig. Op zolderniveau bevinden zich twee vierkante vensters. Alle ramen en deuren zijn vernieuwd, aan

het einde van de twintigste eeuw, gebruikmakend van de oorspronkelijke gevelopeningen.

Ter hoogte van de bovenzijde van de anderhalfstekens strek boven de gevelopening, zijn in de gevel vier ankers geplaatst.

Linkerzijgevel:

In tegenstelling tot de voorgevel bezitten de zijgevels nog het originele voegwerk. De linkerzijgevel is opgetrokken in kruisverband. Verstoring van dit regelmatige metselverband op een aantal punten in de gevel, vormt een aanwijzing dat de gevel enkele wijzigingen heeft ondergaan. Van links naar rechts bevindt zich rechts van de lage aanbouw een klein secundair venster, een nog oorspronkelijk half rond stalraam onder een halfstekens rollagen, een later toegevoegd vierruits venster. De gevelopening die hierop volgt is voorzien van een waarschijnlijk nog oorspronke-

Voorgevel.

lijk, geprofileerd kozijn en is afgesloten met een luik. Het schuifraam in het rechter deel van de gevel is, inclusief de hardstenen onderdorpel, zijn recent vernieuwd.

Rechterzijgevel:

De in kruisverband gemetselde rechterzijgevel is voorzien van diverse gevelopeningen. Geheel links en in het midden van de gevel bevindt zich onder een anderhalfsteens strek een modern, zesruits schuifraam in een nog oorspronkelijk, getoognageld kozijn. De luiken zijn vernieuwd; van de oorspronkelijke situatie resteren enkel de luikduimen in de dagkanten van het kozijn. Rechts hiervan is een smal, drieledig oorspronkelijk venster onder een steens strek met getoognageld kozijn en vernieuwd raamhout. Het kleine vierruits venster met halfsteens rollaag hierop volgend is, gelet op het inboetwerk rondom de gevelopening, later toegevoegd. In de gevel zijn verscheidene ankers aangebracht. In het rechter deel van de gevel is, onder een anderhalfsteens korfboog, een brede inrijpoort

Deel voorgevel en rechterzijgevel.

naar het bedrijfsgedeelte van het pand. De dubbele staldeuren zijn vernieuwd. Tegen de achtergevel bevindt zich nog onder een halfsteens rollaag een manshoge deur met ronde bovenzijde. In het stalgedeelte zijn tenminste twee gebinten geplaatst, die aan de gevel zijn gekoppeld met dubbelgeknopte ankers.

Achtergevel:

Vanaf de straatzijde was het niet mogelijk de achtergevel waar te nemen.

Linkerzijgevel.

Interieur:

Van het interieur zijn geen gegevens bekend.

Redengevende omschrijving

Het pand heeft monumentale waarde vanwege de gevels, de bouwmassa, de balklagen en de kapconstructie en de situering. De voormalige boerderij heeft ensemble waarde en historische waarde, en is representatief voor de negentiende-eeuwse boerderijbouw.

Datum verkenning: 6 november 2003
 Fotografie: A.G. Oldenmenger
 Veldwerk: A.G. Oldenmenger en
 A.K. Hemmes
 Tekst rapportage: A.K. Hemmes